Course: Agriculture Economics

Week 13

Agricultural Commodity Market in Advance

Phavone Keodouangkham

Souphanouvong University

ວິຊາ: ເສດຖະສາດກະສິກຳ

ອາທິດທີ 13

ຕະຫຼາດສິນຄ້າກະເສດລ່ວງໜ້າ

Review

- ຄວາມໝາຍຂອງຕະຫຼາດ (Market)
- ການຕະຫຼາດ (Marketing) ແລະ ໜ້າທີ່ການຕະຫຼາດ(Marketing Function)
- ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍການຕະຫຼາດ (Marketing Costs) ສ່ວນເຫຼື່ອມການຕະຫຼາດ (Marketing Margins) ແລະ ສ່ວນແບ່ງຂອງຊາວກະສິກອນ (Farmer s Share)
- ການວິເຄາະຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍການຕະຫຼາດ ຫຼື ສ່ວນເຫຼື່ອມການຕະຫຼາດຕໍ່ລາຄາສິນຄ້າທີ່ຜູ້ບໍລິໂພກຈ່າຍ ລາຄາສິນຄ້າທີ່ຊາວກະສິກອນໄດ້ຮັບ ແລະ ປະລິມານຜົນຜະລິດ.

Outline

- ຄວາມໝາຍ ແລະ ລັກສະນະຂອງຕະຫຼາດຂາຍສິນຄ້າລ່ວງໜ້າ (Futures Market)
- ໜ້າທີ່ຂອງຕະຫຼາດຊື້ຂາຍສິນຄ້າກະເສດລ່ວງໜ້າ
- ອົງປະກອບຂອງຕະຫຼາດສິນຄ້າກະເສດລ່ວງໜ້າ
- ເງື່ອນໄຂ ແລະ ລັກສະນະສິນຄ້າກະເສດທີ່ເໝາະສົມໃນການເຮັດສັນຍາຊື້ຂາຍໃນຕະຫຼາດລ່ວງໜ້າ
- ຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງລາຄາສິນຄ້າໃນຕະຫຼາດຊື້ຂາຍທັນທີ ກັບ ລາຄາໃນຕະຫຼາດຊື້ຂາຍລ່ວງໜ້າ
- ປະໂຫຍດຂອງຕະຫຼາດສິນຄ້າກະເສດລ່ວງໜ້າ

1. ຄວາມໝາຍ ແລະ ລັກສະນະຂອງຕະຫຼາດຊື້ຂາຍລ່ວງໜ້າ

ຕະຫຼາດຊື້ຂາຍລ່ວງໜ້າໝາຍເຖິງຕະຫຼາດທີ່ຜູ້ຊື້ ແລະ ຜູ້ຂາຍເຮັດຂໍ້ຕົກລົງຊື້ຂາຍສັນຍາຊື້ຂາຍລ່ວງໜ້າ (Futures Contract) ໂດຍທີ່ຜູ້ຕ້ອງການຊື້ຂາຍອາດຈະສັນຍາຊື້ຂາຍລ່ວງໜ້າໃໝ່ ຫຼື ຊື້ຂາຍລ່ວງໜ້າທີ່ມີຢູ່ແລ້ວໃນຕະຫຼາດຊື້ຂາຍລ່ວງໜ້າ ເຊິ່ງໃນສັນຍາຈະລະບຸຊະນິດ ແລະ ປະເພດຂອງສິນຄ້າ, ຄຸນນະພາບ, ລາຄາ, ເວລາ ແລະ ສະຖານທີ່ມອບສິ່ງຊັດເຈນ

ສັນຍາຊື້ຂາຍລ່ວງໜ້າ (Forward Contract) ແລະ ສັນຍາຊື້ຂາຍໃນອານາຄົດ (Futures Contract)

ສັນຍາຊື້ຂາຍລ່ວງໜ້າ (Forward Contract) ຈະແຕກຕ່າງຈາກສັນຍາຂໍ້ຕົກລົງໃນອານາຄົດໂດຍສັນຍາຂໍ້ຕົກລົງລ່ວງໜ້າເປັນການເຮັດສັນຍາສະເພາະບຸກຄົນລະຫວ່າງຜູ້ຊື້ ແລະ ຜູ້ຂາຍ ຫຼື ແມ່ນຂໍ້ຕົກລົງທາງກົດໝາຍລະຫວ່າງຜູ້ຊື້ ແລະ ຜູ້ຂາຍ

ສັນຍາຊື້ຂາຍລ່ວງໜ້າ (Forward Contract)

1.ອົງປະກອບຂອງສັນຍາ

- ປະເພດສິນຄ້າ
- ຈຳນວນ/ປະລິມານ
- ລາຄາທີ່ຕົກລົງກັນ
- ວັນທີສົ່ງມອບສິນຄ້າ
- ສະຖານທີ່ສົ່ງມອບ
- ມາດຕະຖານຄຸນນະພາບ

2.ລັກສະນະສຳຄັນ

- ເປັນມາດຕະຖານດຽວກັນ
- ສາມາດຊື້-ຂາຍໄດ້ໃນຕະຫຼາດ
- ມີການວາງເງິນຄ້ຳປະກັນ
- ມີການຊຳລະສະສາງທຸກມື້

ສັນຍາຊື້ຂາຍລ່ວງໜ້າ (Forward Contract)

3.ສິດ ແລະ ພັນທະ

- ຜູ້ຂາຍ: ຕ້ອງສົ່ງມອບສິນຄ້າຕາມກຳນົດ
- ຜູ້ຊື້: ຕ້ອງຊຳລະເງິນຕາມລາຄາທີ່ຕົກລົງ
- ທັງສອງຝ່າຍຕ້ອງວາງເງິນຄ້ຳປະກັນ

4.ປະໂຫຍດ

•ປ້ອງກັນຄວາມສ່ຽງດ້ານລາຄາ

•ວາງແຜນທຸລະກິດໄດ້ລ່ວງໜ້າ

•ສາມາດລົງທຶນເພື່ອກຳໄລ

ສັນຍາຊື້ຂາຍລ່ວງໜ້າ (Forward Contract)

5.ຄວາມສ່ຽງ:

- ການປ່ຽນແປງລາຄາໃນຕະຫຼາດ
- ຄວາມສ່ຽງດ້ານການສົ່ງມອບ
- ຄວາມສ່ຽງດ້ານການຊຳລະເງິນ

6.ການປິດສະຖານະ

- ສົ່ງມອບສິນຄ້າຕາມສັນຍາ
- ຊື້-ຂາຍກັບຄືນກ່ອນກຳນົດ
- ຊຳລະສະສາງດ້ວຍເງິນສົດ

ສັນຍາຊື້ຂາຍລ່ວງໜ້າ (Futures Contract) ແລະ ສັນຍາຊື້ຂາຍລ່ວງໜ້າ (Forward Contract)

ສັນຍາຊື້ຂາຍລ່ວງໜ້າ (Futures Contract) ເປັນການຊື້ຂາຍໃບສັນຍາເຊິ່ງຈະມີການຊື້ສິນຄ້າກັນຈິງໜ້ອຍຫຼາຍໂດຍສັນຍາຊື້ຂາຍລ່ວງໜ້າຈະຖືກສະສາງກ່ອນເຖິງວັນຮັບ ຫຼື ສົ່ງມອບສິນຄ້າຈິງ ຜູ້ທີ່ເຮັດສັນຍາອາດຈະບໍ່ມີ ຫຼື ຄອບຄອງສິນຄ້າທີ່ຈະຂາຍ ວັດຖຸປະສົງຫຼັກຂອງການເຮັດສັນຍາຊື້ຂາຍລ່ວງໜ້າກໍ່ເພື່ອຫຼຸດຄວາມສ່ຽງຈາກການຜັນປ່ຽນລາຄາໃນອານາຄົດ ຫຼື ເພື່ອເກັງກຳໄລ

ສັນຍາຊື້ຂາຍລ່ວງໜ້າ (Futures Contract)

1.ຄວາມໝາຍ

- ເປັນສັນຍາທີ່ກຳນົດເງື່ອນໄຂໂດຍຄູ່ສັນຍາເອງ
- ມີຜົນຜູກພັນທາງກົດໝາຍ
- ຊື້-ຂາຍນອກຕະຫຼາດ (Over the Counter)

2.ລັກສະນະພິເສດ

- ສາມາດປັບແຕ່ງຕາມຄວາມຕ້ອງການ
- ບໍ່ມີມາດຕະຖານຕາຍຕົວ
- ບໍ່ສາມາດໂອນສິດໄດ້ງ່າຍ
- ບໍ່ມີການຊຳລະສະສາງປະຈຳວັນ

ສັນຍາຊື້ຂາຍລ່ວງໜ້າ (Futures Contract)

3.ເງື່ອນໄຂທີ່ສາມາດຕົກລົງກັນ:

- ປະລິມານສິນຄ້າ
- ຄຸນນະພາບ
- ລາຄາ
- ວັນທີ ແລະ ສະຖານທີ່ສົ່ງມອບ
- ເງື່ອນໄຂການຊໍາລະເງິນ

4.ຂໍ້ດີ:

- ຍືດຍຸ່ນສູງ
- ເໝາະກັບຄວາມຕ້ອງການສະເພາະ
- ບໍ່ຕ້ອງວາງເງິນຄໍ້າປະກັນ
- ຕົ້ນທຶນການເຮັດທຸລະກໍາຕໍ່າ

ສັນຍາຊື້ຂາຍລ່ວງໜ້າ (Futures Contract)

5.ຂໍ້ເສຍ:

- ມີຄວາມສ່ຽງດ້ານການຜິດສັນຍາ
- ຂາດສະພາພຄ່ອງ
- ຍາກໃນການຍົກເລີກ
- ບໍ່ມີຕະຫຼາດຮອງ

6.ການຊໍາລະສະສາງ:

•ສ່ວນຫຼາຍຕ້ອງສົ່ງມອບສິນຄ້າຈິງ

•ຊໍາລະເງິນເຕັມມູນຄ່າຕາມກໍານົດ

•ບໍ່ມີການປັບລາຄາລະຫວ່າງທາງ

ຈຸດປະສົງຫຼັກຕະຫຼາດສິນຄ້າກະເສດລ່ວງໜ້າ

ຊ່ວຍຊາວກະສິກອນ
ຫຼຸດຄວາມສ່ຽງຈາກ
ການປ່ຽນແປງລາຄາ

ຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ຊື້ສາມາດ
ກຳນົດລາຄາລ່ວງ
ໜ້າໄດ້

ສ້າງຄວາມໝັ້ນຄົງ
ໃຫ້ກັບຕະຫຼາດ
ສິນຄ້າກະສິກຳ

ວິທີການຕະຫຼາດສິນຄ້າກະເສດລ່ວງໜ້າ

ຜູ້ຂາຍ (ຊາວກະສິກອນ) ສາມາດຂາຍຜົນຜະລິດລ່ວງໜ້າໃນລາຄາທີ່ຕົກລົງກັນ	ຜູ້ຊື້ຕົກລົງຊື້ໃນລາຄາທີ່ກຳນົດ ແລະ ຈະໄດ້ຮັບສິນຄ້າໃນອະນາຄົດ	ມີການວາງເງິນຄ້ຳປະກັນເພື່ອຮັບປະກັນການປະຕິບັດສັນຍາ

ໜ້າທີ່ຂອງຕະຫຼາດຊື້ຂາຍສິນຄ້າກະເສດລ່ວງໜ້າ

- ອຳນວຍຄວາມສະດວກດ້ານສະຖານທີ່ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກຕ່າງໆ
- ກຳນົດເກນ ແລະ ຫຼັກປະກັນຕ່າງໆ
- ກຳນົດແນວທາງການດຳເນີນງານຕໍ່ຜູ້ທີ່ບໍ່ປະຕິບັດຕາມສັນຍາ
- ໃຫ້ບໍລິການກ່ຽວກັບຂໍ້ມູນສິນຄ້າກະເສດ

ໜ້າທີ່ຂອງຕະຫຼາດຊື້ຂາຍສິນຄ້າກະເສດລ່ວງໜ້າ

1.ການຄໍ້າປະກັນລາຄາ

- ຊ່ວຍປ້ອງກັນຄວາມສ່ຽງຈາກການປ່ຽນແປງລາຄາ
- ຊາວກະສິກອນສາມາດກໍານົດລາຄາຂາຍລ່ວງໜ້າໄດ້
- ຜູ້ຊື້ສາມາດຮູ້ຕົ້ນທຶນທີ່ແນ່ນອນ

ໜ້າທີ່ຂອງຕະຫຼາດຊື້ຂາຍສິນຄ້າກະເສດລ່ວງໜ້າ

2.ການສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ

- ເປັນແຫຼ່ງຂໍ້ມູນລາຄາທີ່ສຳຄັນ
- ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນອຸປະສົງ-ອຸປະທານໃນຕະຫຼາດ
- ຊ່ວຍໃນການວາງແຜນການຜະລິດແລະການຕະຫຼາດ

ໜ້າທີ່ຂອງຕະຫຼາດຊື້ຂາຍສິນຄ້າກະເສດລ່ວງໜ້າ

3.ການສ້າງມາດຕະຖານ

- ກຳນົດມາດຕະຖານຄຸນນະພາບສິນຄ້າ
- ສ້າງລະບຽບການຊື້-ຂາຍທີ່ເປັນມາດຕະຖານ
- ຮັບປະກັນຄວາມຍຸດຕິທຳໃນການຊື້-ຂາຍ

ໜ້າທີ່ຂອງຕະຫຼາດຊື້ຂາຍສິນຄ້າກະເສດລ່ວງໜ້າ

4.ການລະດົມທຶນ

- ຊ່ວຍໃຫ້ຊາວກະສິກອນເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນໄດ້ງ່າຍຂຶ້ນ
- ສາມາດໃຊ້ສັນຍາລ່ວງໜ້າເປັນຫຼັກຊັບຄ້ຳປະກັນ
- ເພີ່ມຄວາມໝັ້ນໃຈໃຫ້ສະຖາບັນການເງິນ

ໜ້າທີ່ຂອງຕະຫຼາດຊື້ຂາຍສິນຄ້າກະເສດລ່ວງໜ້າ

5.ການພັດທະນາຕະຫຼາດ

- ສົ່ງເສີມການຄ້າສິນຄ້າກະເສດໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ
- ສ້າງກົນໄກລາຄາທີ່ໂປ່ງໃສ
- ເພີ່ມຂີດຄວາມສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນ

ອົງປະກອບຂອງຕະຫຼາດສິນຄ້າກະເສດລ່ວງໜ້າ

(1) ຄະນະກຳມະການບໍລິຫານຕະຫຼາດ ເປັນບຸກຄົນທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ຄວບຄຸມເບິ່ງແຍງ ແລະ ບໍລິຫານງານຂອງຕະຫຼາດທັງໝົດ ເຮັດໜ້າທີ່

1. ຈັດຫາສະຖານທີ່ເພື່ອເປັນສູນກາງທີ່ຜູ້ຊື້ຜູ້ຂາຍຈະມາປະມູນລາຄາ
2. ວາງລະບຽບກົດເກນ ແລະ ມາດຕະຖານໃນການຊື້ຂາຍ
3. ລວບລວມ ແລະ ຈັດພິມຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບຕະຫຼາດ
4. ເປັນຄົນກາງໃນການໄກ່ເກ່ຍຂໍ້ຂັດແຍ່ງຂອງສະມາຊິກຕະຫຼາດ
5. ກຳນົດມາດຕະການໃຫ້ຜູ້ຊື້ ແລະ ຜູ້ຂາຍປະຕິບັດຕາມສັນຍາ

ອົງປະກອບຂອງຕະຫຼາດສິນຄ້າກະເສດລ່ວງໜ້າ

(2) ຜູ້ຊື້ຂາຍສັນຍາສິນຄ້າກະເສດລ່ວງໜ້າ ເພື່ອປະກັນຄວາມສ່ຽງຈາກການຜັນປ່ຽນຂອງຕະຫຼາດສິນຄ້າ ໂດຍກຸ່ມນີ້ອາດເປັນຊາວກະສິກອນ, ສະຖາບັນກະສິກອນ, ເຈົ້າຂອງຄັງສິນຄ້າໂຮງງານແປຮູບສິນຄ້າກະເສດ ແລະ ພໍ່ຄ້າຄົນກາງໃນລະດັບຕະຫຼາດຕ່າງໆ

ອົງປະກອບຂອງຕະຫຼາດສິນຄ້າກະເສດລ່ວງໜ້າ

(3) ນັກເກັງກຳໄລ ເປັນຜູ້ທີ່ເຂົ້າມາເຮັດການຊື້ຂາຍສັນຍາໃນຕະຫຼາດສິນຄ້າກະເສດລ່ວງໜ້າ ເພື່ອຫວັງຜົນກຳໄລຈາກການຄາດການການປ່ຽນແປງຕະຫຼາດໃນອານາຄົດ ໂດຍຍອມຮັບຄວາມສ່ຽງທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ນັກເກັງກຳໄລມີຫຼາຍປະເພດເຊິ່ງອາດແບ່ງປະເພດຕ່າງໆດັ່ງນີ້:

- ນັກລີ້ງທຶນ
- ນັກເກັງກຳໄລລາຄາ
- ນັກສວຍກຳໄລ
- ນັກເກັງກຳໄລລາຍວັນ

ອົງປະກອບຂອງຕະຫຼາດສິນຄ້າກະເສດລ່ວງໜ້າ

(4) ບໍລິສັດນາຍໜ້າ ຫຼື ພໍ່ຄ້ານາຍໜ້າ ເຊິ່ງອາດເປັນບຸກຄົນ, ສະມາຄົມບໍລິສັດຈໍາກັດ ຫຼື ຫຸ້ນສ່ວນເປັນສະມາຊິກຂອງຕະຫຼາດລ່ວງໜ້າໂດຍບຸກຄົນກຸ່ມນີ້ເທົ່ານັ້ນທີ່ມີອໍານາດໜ້າທີ່ສົ່ງຄໍາສັ່ງຊື້ຂາຍໂດຍກົງກັບຕະຫຼາດ

((5) ສໍານັກຫັກບັນຊີ ເຮັດໜ້າທີ່ອໍານວຍຄວາມສະດວກແກ່ລູກຄ້າ ຫຼື ສະມາຊິກຂອງຕະຫຼາດໃນການປິດເປີດ ຫຼື ສະສາງໃບສັນຍາ

ເງື່ອນໄຂ ແລະ ລັກສະນະສິນຄ້າກະເສດທີ່ເໝາະສົມໃນການເຮັດສັນຍາຊື້ຂາຍໃນຕະຫຼາດລ່ວງໜ້າ

- ເປັນສິນຄ້າທີ່ສາມາດຈັບຕ້ອງແລກປ່ຽນກັນໄດ້
- ລາຄາສິນຄ້າຕ້ອງມີການຜັນປ່ຽນປ່ຽນແປງ
- ເປັນສິນຄ້າທີ່ມີອຸປະສົງ ແລະ ອຸປະທານຫຼາຍ
- ເປັນສິນຄ້າທີ່ມີການຊື້ຂາຍໃນຕະຫຼາດຊື້ຂາຍທັນທີ
- ຂໍ້ມູນສິນຄ້າໃນຕະຫຼາດປະຈຸບັນຈະຕ້ອງມີການເປີດເຜີຍຢ່າງກົງໄປກົງມາ
- ເປັນສິນຄ້າທີ່ລັດຖະບານມີນະໂຍບາຍທີ່ຊັດເຈນໃນການບໍ່ແຊກແຊງຕະຫຼາດຈົນສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ລາຄາຕະຫຼາດ

ການປິດສະຖານະຂອງສັນຍາຊື້ຂາຍລ່ວງໜ້າ

ສັນຍາຂາຍຫຼື ຊື້ທີ່ເປີດ ຈະຕ້ອງຖືກຫັກລ້າງດ້ວຍສັນຍາຊື້ຂາຍໃນທີ່ສຸດ ຈຶ່ງຖືວ່າເປັນການສິ້ນສຸດຂອງສັນຍາ ຫຼື ເປັນການປິດສະຖານະຂອງສັນຍາ ເຊິ່ງການຊຳລະສັນຍາເປີດສາມາດດຳເນີນການໄດ້ດັ່ງນີ້:

- ການຊົດເຊີຍລາຍການ

ການສົ່ງມອບດ້ວຍເງິນສົດ

ການສົ່ງມອບສິນຄ້າ

ຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງລາຄາສິນຄ້າໃນຕະຫຼາດຊື້ຂາຍທັນທີກັບລາຄາໃນຕະຫຼາດຊື້ຂາຍລ່ວງໜ້າ

- ຄວາມສຳພັນຈະມີແນວໂນ້ມເຄື່ອນໄປທິດທາງດຽວກັນ ແລະ ເຂົ້າໃກ້ກັນເມື່ອເຂົ້າໃກ້ເດືອນສົ່ງມອບ ທັງນີ້ເພາະປັດໄຈທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການຂຶ້ນລົງຂອງລາຄາຊື້ຂາຍທັນທີຈະກະທົບຕໍ່ການຂຶ້ນລົງຂອງລາຄາລ່ວງໜ້າດ້ວຍ
- ຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງລາຄາໃນຕະຫຼາດຊື້ຂາຍທັນທີ ແລະ ຊື້ຂາຍລ່ວງໜ້າ ສາມາດແຍກອອກເປັນ 2 ລັກສະນະ

ຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງລາຄາໃນຕະຫຼາດປະຈຸບັນກັບຕະຫຼາດລ່ວງໜ້າໂດຍລາຄາໃນຕະຫຼາດປະຈຸບັນຢູ່ຕໍ່າກວ່າ ເປັນກໍລະນີຕະຫຼາດປົກກະຕິ

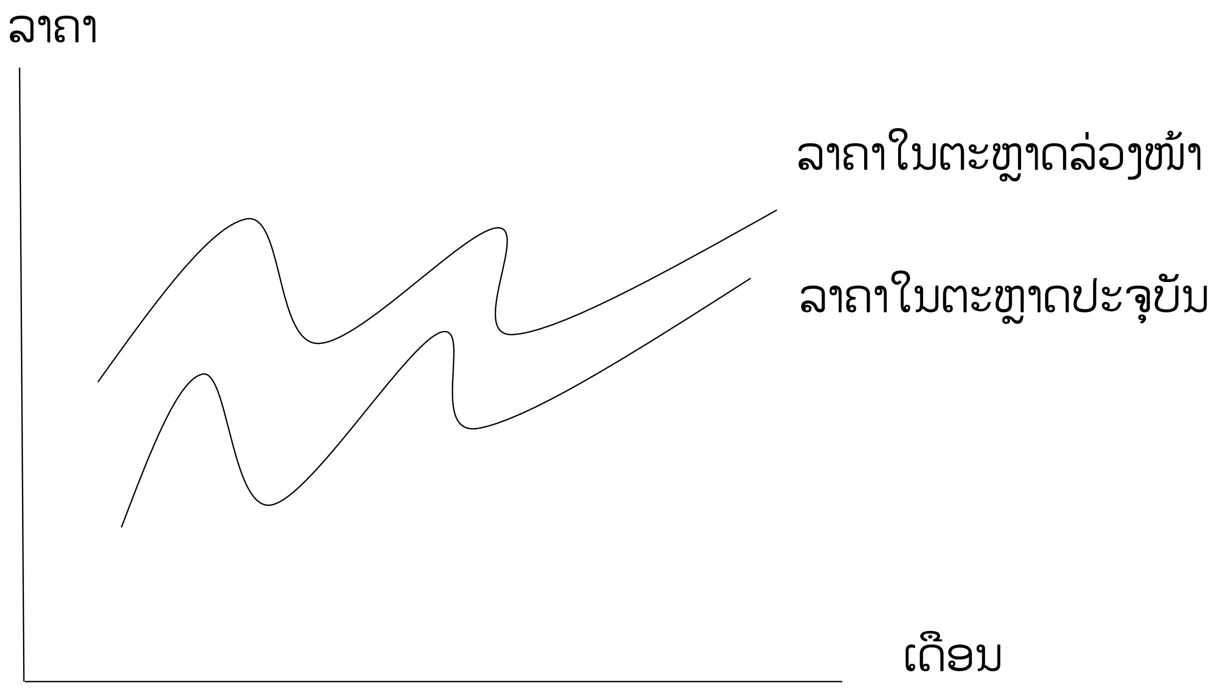

ຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງລາຄາໃນຕະຫຼາດປະຈຸບັນກັບຕະຫຼາດລ່ວງໜ້າໂດຍ ລາຄາໃນຕະຫຼາດປະຈຸບັນຢູ່ສູງກວ່າ ເປັນກໍລະນີຕະຫຼາດຜິດປົກກະຕິ

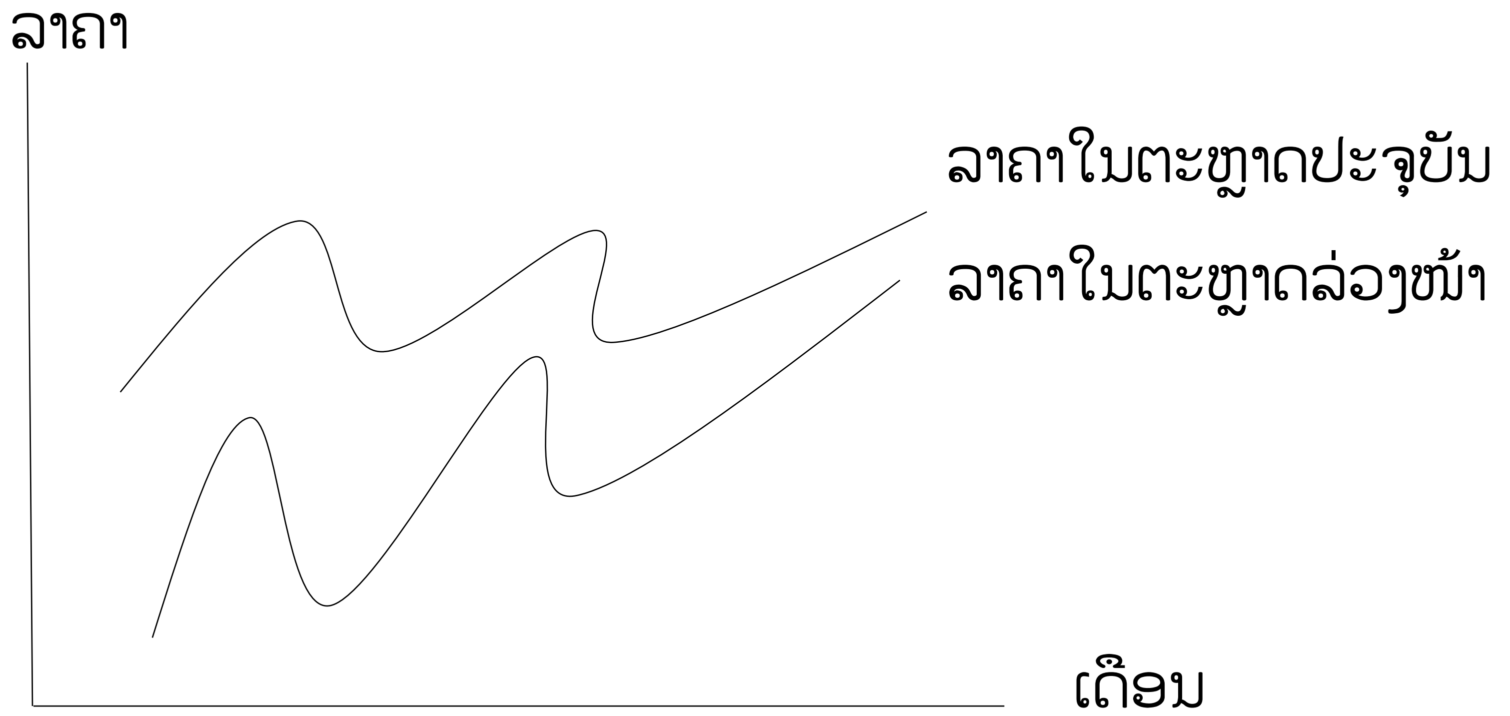

Home work

1. ສັນຍາຊື້ຂາຍລ່ວງໜ້າ (Forward Contract) ແລະ ສັນຍາຊື້ຂາຍ ໃນອານາຄົດ (Futures Contract) ແຕກຕ່າງກັນແນວໃດ?
2. ໜ້າທີ່ຂອງຕະຫຼາດຊື້ຂາຍສິນຄ້າກະເສດລ່ວງໜ້າ?
3. ການປິດສະຖານະຂອງສັນຍາຊື້ຂາຍລ່ວງໜ້າ

Reference

Keodouangkham et al., (2022). Agriculture Economics. Souphanoupovong University.

Slidescarnival. (2022). *Free PowerPoint and Google Slides Templates for your Presentations* [Self Introduction for School Students Pink and Blue Pastel Slides]. https://www.slidescarnival.com/template/self-introduction-for-school-students/29392

Thank you for attention

Contact:

Email address: phavone@su.edu.la

Tel: +85620 28616221